

Schöngarth was in 1903 geboren, was dus te jong geweest om in de eerste wereldoorlog dienst te kunnen doen maar haalde wat hij wel als achterstand gevoeld zal hebben in door nog als scholier deel te nemen aan de acties van de rechts-autoritaire *Freikorps* die in de eerste jaren van de Weimar-republiek welig tierden. Eind '22 sloot hij zich al bij de *NSDAP* aan, maar hij liet dat lidmaatschap verlopen, ging rechten studeren, promoveerde en werd vervolgens voor de rechterlijke macht in opleiding genomen. Op 1 maart '33, een maand na de *Machtübernahme*, werd hij opnieuw lid van de Nazipartij, later in '33 werd hij tevens in de *SS* opgenomen. In '35 begon hij carrière te maken bij de *Geheime Staatspolizei*, eind '40 werd hij als de nieuwe *Befehlshaber der Sicherheitspolizei und des SD* naar het *Generalgouvernement* gezonden, naar het bezette deel van Polen dus, waar hij onder twee meesters kwam te staan die toen al in een strijd op leven en dood gewikkeld waren: *Höfener SS- und Polizeiführer* Krüger en *Generalgouverneur* Hans Frank. Niet alle achtergronden van die strijd zijn duidelijk geworden – wèl is bekend dat Schöngarth, die eerst Krügers (en Himmlers) sympathie gewonnen had door de *Gouverneur* van Lemberg, een van de hoogste gunstelingen van Frank, wegens verregaande corruptie te arresteren (hij werd zonder vorm van proces doodgeschoten), in '42 met Krüger overhoop kwam te liggen. Het kan zijn dat Schöngarth eerder dan Krüger en Frank tot het inzicht was gekomen dat de Duitse politiek in het *Generalgouvernement*, gericht als zij was op de vernietiging van de Poolse intelligentsia en de Poolse cultuur, geen ander effect kon hebben dan, tot schade van de Duitse oorlogvoering, steeds meer Polen de illegaliteit binnen te jagen. Schöngarths eigen *Sicherheitspolizei und SD* had daartoe met haar barbaars optreden overigens een belangrijke bijdrage geleverd, zulks onder Schöngarths supervisie – van 'supervisie' spreken wij omdat hij in het uitgestrekte land het dagelijks beleid goeddeels aan vijf territoriale *Kommandeure* had overgelaten. Wat zij (vaak conform zijn algemene directieven) misdreven, was hem bekend, zoals hij er uiteraard ook nauwkeurig van op de hoogte was dat de Joden uit Polen en uit tal van andere Europese landen in de in en bij het *Generalgouvernement* gelegen concentratie- en vernietigingskampen werden uitgeroeid; trouwens, in januari '42 had Schöngarth de Duitse autoriteiten van het *Generalgouvernement* vertegenwoordigd op de beruchte bespreking aan de *Wannsee* te Berlijn waar Heydrich, de feitelijke chef van het *Reichssicherheitshauptamt*, o.m. had aangegeven welke groepen Joden althans tijdelijk gespaard zouden blijven en waar men van gedachten had gewisseld over de wijzen waarop de uitroeiing zou kunnen plaatsvinden.